

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ
Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων
Rue des Petits Carmes 6
1000 Bruxelles
Τηλ. : 00 32 2 545 55 06-7
Email : ecocom-brussels@mfa.gr

Βρυξέλλες, 8/5/2019

Η οικονομία του Βελγίου το 2018 - Εξέλιξη βασικών οικονομικών μεγεθών.

Το Βέλγιο μία οικονομία στο κέντρο της Ευρώπης με κύρια πλεονεκτήματα την θέση της, τις σύγχρονες υποδομές, την διαφοροποιημένη παραγωγική βάση και την εξωστρέφεια της, είναι μία από τις χώρες με το υψηλότερο κατά κεφαλήν εισόδημα στην Ευρώπη. Το 2018 η βελγική οικονομία συνέχισε να παρουσιάζει θετικές επιδόσεις όπου μπορούν να συνοψιστούν στην αύξηση του ΑΕΠ και την σημαντική μείωση της ανεργίας.

Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν : Σύμφωνα με στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας του Βελγίου, το 2018 η χώρα συνέχισε να επωφελείται από την θετική πορεία της Ευρωπαϊκής αλλά και της παγκόσμιας οικονομίας. Η αύξηση του Α.Ε.Π. ανήλθε στο 1,4%, ποσοστό χαμηλότερο από αυτό της Ευρωζώνης (1,9%) αλλά ελαφρά μικρότερη αύξηση σε σχέση με το προηγούμενο έτος (1,5%). Η ετήσια έκθεση της Κεντρικής Τράπεζας του Βελγίου σημειώνει ότι ο ρυθμός ανάπτυξης είναι σχετικά κοντά με αυτο της Γερμανίας και Γαλλίας (1,5%) και χαμηλότερος από την Ολλανδία 2,5%.

Το 2018 η ιδιωτική κατανάλωση αποτέλεσε το 51,9% του ΑΕΠ της χώρας, ενώ η δημόσια κατανάλωση παρέμεινε σταθερή στο 23,8% του ΑΕΠ. Ο κλάδος των υπηρεσιών (συμπεριλαμβανόμενου του κλάδου των κατασκευών), συντείνει σε ένα μεγάλο ποσοστό στην διαμόρφωση του ΑΕΠ, αντιπροσωπεύοντας ποσοστό μεγαλύτερο του 70%. Οι κυριότεροι κλάδοι που συγκροτούν το ΑΕΠ είναι αυτός του εμπορίου, των μεταφορών και μαζικής εστίασης, οι κλάδοι υπηρεσιών δημόσιας διοίκησης, άμυνας και εκπαίδευσης, οι επιστημονικές και τεχνολογικές υπηρεσίες και οι κτηματομεσιτικές υπηρεσίες.

Πληθωρισμός: το 2018 ανήλθε στο 2.3% μία σχετική επιτάχυνση του ρυθμού αύξησης του σε σχέση με το 2017 που ανήλθε σε 2%.

Πληθωρισμός 2016-2018

Έτος	2016	2017	2018
Πληθωρισμός (%)	1,8%	2%	2,3%

ΠΗΓΗ: Banque Nationale de Belgique, Institut des Comptes Nationaux

Η αύξηση δικαιολογείται από την αύξηση των αμοιβών, ο μεικτός ωριαίος μισθός αυξήθηκε κατά 2,3%, τις τιμές των τροφίμων οι οποίες αυξήθηκαν 2,7% ενώ η τιμή της ενέργειας αυξήθηκε 8,9% μεσοσταθμικά. Εκτός από την ενέργεια παρατηρείται επίσης μια αύξηση των τιμών των υπηρεσιών. Ο ρυθμός αύξησης του πληθωρισμού του Βελγίου ενώ τα προηγούμενα χρόνια είχε αρχίσει να συγκλίνει με τις γειτονικές χώρες το 2018 δείχνει σημάδια επιτάχυνσης.

Ανεργία : Η ανεργία αποκλιμακώθηκε το 2018, μειωμένη κατά 1,4% σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

Ανεργία 2013-2018

Έτος	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Ποσοστό ανεργίας (%)	8.4	8.5	8.5	7.9	7.4	6%

ΠΗΓΗ: EUROSTAT, Banque Nationale de Belgique, Institut des Comptes Nationaux

Το 2018 ήταν το τέταρτο συνεχόμενο έτος, όπου η απασχόληση στο Βέλγιο αυξήθηκε, με αποτέλεσμα να προστεθούν περίπου 59000 νέες θέσεις εργασίας. Οι λόγοι αύξησης της απασχόλησης εκτός από την καλύτερευση της οικονομίας ήταν αποτέλεσμα πολιτικών για μείωση του κόστους εργασίας (μείωση ασφαλιστικών εισφορών) και μέτρων ενίσχυσης της προσφοράς εργασίας. Σημαντικός υπήρξε και ο ρόλος των περιφερειακών γραφείων απασχόλησης που ανταλλάσσουν πληροφορίες με άλλες περιφέρειες για ευκαιρίες απασχόλησης και προσφέρουν μαθήματα γλωσσών ενισχύοντας την κινητικότητα ιδιαίτερα στην περιοχή της Φλάνδρας. Ο χρηματοπιστωτικός και ασφαλιστικός τομέας ήταν οι μόνοι τομείς που είδαν την απασχόληση να μειώνεται. Βέβαια η προσωρινή απασχόληση έχει αυξηθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια, το 2018 το 46% των νέων θέσεων εργασίας ήταν προσωρινές.

Δημόσιο χρέος: το δημοσιονομικό έλλειμμα έφτασε το 2018 σε 0,7% του Α.Ε.Π. ενώ το συνολικό δημόσιο χρέος μειώθηκε για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά μετά την κρίση του 2008. Το δημόσιο χρέος το 2018 ανήλθε σε 102%, μειωμένο σε σχέση με το 2017, λόγω αυξημένων εσόδων της κεντρικής κυβέρνησης, κυρίως από αύξηση του εταιρικού φόρου και σχετική μείωση του κόστους εξυπηρέτησης του χρέους. Το ποσοστό του βελγικού δημοσίου χρέους θεωρείται υψηλό, ξεπερνώντας τον μέσο ευρωπαϊκό όρο, (86,9% του Α.Ε.Π.) με αποτέλεσμα να ασκούνται πιέσεις από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για περαιτέρω μείωση του. Η οικονομική ενίσχυση των βελγικών τραπεζών λόγω της διεθνούς οικονομι-

κής κρίσης τα έτη 2008-2009 είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση του δημοσιονομικού ελλείμματος. Σημειώνουμε ότι το έτος 2009, το Βέλγιο εισήλθε σε διαδικασία δημοσιονομικής επιτήρησης εξαιτίας υπερβολικού ελλείμματος, από την οποία εξήλθε στα μέσα του 2014.

Έλλειμμα και δημόσιο χρέος (2009-2018)

Έτος	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Έλλειμμα (% ΑΕΠ)	-5,4%	-4%	-4,1%	-4,2%	-3%	-3,1%	-2,6%	-2,4%	-0,9%	-0,7%
Δημόσιο Χρέος (% ΑΕΠ)	99,6	99,7	102,3	104,3	105,4	106,5	105,8	106,8	102,8	102

ΠΗΓΗ: Banque Nationale de Belgique, Institut des Comptes Nationaux

Η μέση διάρκεια του χρέους συνεχίζει να αυξάνεται και το 2018 όπου έφτασε μέσο όρο 9 έτη και 7 μήνες σε σχέση με 6 έτη το 2009. Οι νέες εκδόσεις του 2018 είχαν μέση διάρκεια 14,8 έτη και επιτόκιο 0,95%.

Ιδιωτικό χρέος: Επιπλέον, σε αντίθεση με τις περισσότερες χώρες της ευρωζώνης, ο λόγος χρέους προς ΑΕΠ στο Βέλγιο, συνέχισε να αυξάνεται από την οικονομική κρίση και μετά. Τα υπερβολικά επίπεδα εταιρικού χρέους συνεπάγονται κινδύνους χρηματοπιστωτικής σταθερότητας και θα ασκήσουν καθοδική πίεση στην οικονομική δραστηριότητα σε περίπτωση απομόχλευσης, όπως υποστηρίζει η Κεντρική Τράπεζα του Βελγίου. Βέβαια σημαντικό μέρος της πιστωτικής επέκτασης οφείλεται στον ενδοεταιρικό δανεισμό, ως επί το πλείστον μέσω μη χρηματοπιστωτικών εταιρειών χαρτοφυλακίου με αποτέλεσμα αυτά τα δάνεια να είναι απλά λογιστικές πράξεις - οι οποίες ταιριάζουν στη στρατηγική φορολογικής βελτιστοποίησης, - χωρίς σημαντική σύνδεση στην πραγματική οικονομική δραστηριότητα και την οικονομική σταθερότητα.

Παράλληλα τα ενυπόθηκα δάνεια συνεχίζουν να αυξάνονται λόγω των ιστορικά χαμηλών επιτοκίων. Η διάθεση για περιουσιακά στοιχεία χαμηλού ρίσκου, όπως ακίνητα, αποδίδεται μεταξύ άλλων και στις διακυμάνσεις των αγορών. Η ακίνητη περιουσία αποτελεί το 60% των περιουσιακών στοιχείων των βελγικών νοικοκυριών. Οι τιμές των ακινήτων αυξήθηκαν 3% το 2018 ενώ από το 2000 έχουν σχεδόν διπλασιαστεί. Βέβαια παρόλη την αυξανόμενη ενυπόθηκη πίστη και τον δανεισμό των επιχειρήσεων τα μη-εξυπηρετούμενα δάνεια και οι πτωχεύσεις είναι σε πολύ χαμηλά επίπεδα.

Επενδύσεις : Μετά από συνεχή αύξηση τα προηγούμενα τέσσερα έτη οι επενδύσεις στο Βέλγιο παρουσίασαν μια σχετική υστέρηση αλλά συνεχίζουν να ξεπερνούν την αύξηση του ΑΕΠ σημειώνοντας αύξηση 2,3% το 2018. Μετά την χρηματοοικονομική κρίση του 2008 οι επενδύσεις αυξήθηκαν από το 2010 και επιταχύνθηκαν από το 2014 και μετά. Οι επενδύσεις αποτέλεσαν ουσιαστικά την κινητήριου δύναμη για την οικονομική ανάπτυξη αυτά τα έτη. Οι παράγοντες που υποβοήθησαν είναι τα χαμηλά επιτόκια δανεισμού, τα

διευρυμένα μεικτά περιθώρια κέρδους και η εγχώρια και διεθνής ζήτηση. Οι περισσότερες επενδύσεις αφορούσαν άυλα περιουσιακά στοιχεία, όπως πνευματικά δικαιώματα, λογισμικό και λιγότερο μηχανήματα και εξοπλισμό. Οι επενδύσεις σε μηχανολογικό εξοπλισμό έφτασαν στο επίπεδο του 2007-2008 πρόσφατα. Οι επενδύσεις το 2018 παρουσιάστηκαν σημάδια κόπωσης κυρίως λόγω της διεθνούς αβεβαιότητας.

Χρηματοπιστωτικός τομέας : το 2018 συνεχίστηκε η χρηματοδότηση του ιδιωτικού τομέα από τις τράπεζες με έμφαση στο βραχυχρόνιο δανεισμό. Τα επιτόκια δανεισμού παρέμειναν σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα. Τα χαμηλά επιτόκια σε συνδυασμό με τον έντονο ανταγωνισμό μεταξύ τους κρατάνε τα τραπεζικά κέρδη χαμηλά αλλά και σχετικά καλύτερα από τους τραπεζικούς τομείς άλλων ευρωπαϊκών χωρών. Ο τραπεζικός τομέας δείχνει να είναι υγιής. Ο βελγικός τραπεζικός τομέας μετά την κρίση του 2008 επικεντρώθηκε σε χαμηλότερου ρίσκου δραστηριότητες αλλά και στην εσωτερική αγορά. Πιθανοί μελλοντικοί κίνδυνοι για τις βελγικές τράπεζες αποτελούν η αύξηση των επιτοκίων και πιθανή ύφεση της παγκόσμιας οικονομίας.

Εξωτερικό εμπόριο : το εμπορικό ισοζύγιο του Βελγίου το 2018 παρουσιάζεται αρνητικό με μικρό έλλειμμα της τάξης των 4 δις. €. Οι εξαγωγές ανήλθαν σε 293 δις € ενώ οι εισαγωγές, 297 δις €. Η οικονομία του Βελγίου είναι εξωστρεφής με τις εξαγωγές να καλύπτουν 60-65% του ΑΕΠ διαχρονικά.

Σύνολο βελγικών εισαγωγών-εξαγωγών (σε εκατ. Ευρώ)

	2014	2015	2016	2017	2018
ΕΞΑΓΩΓΕΣ	240.228,4	235.084	249.879	269.691	293.871
Προς ΕΕ	168.052,3	166.492,1	174.722	189.839	204.699
Εκτός ΕΕ	72.176	68.591,9	75.157	79.852	89.172
ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ	247.052	237.113,7	254.289	273.773	297.838
Από ΕΕ	176.916,2	165.983,1	178.007	193.578	207.899
Εκτός ΕΕ	70.135,8	71.130,9	76.282	80.198	89.939
ΕΜΠ. ΙΣΟΖΥΓΙΟ	-6.823,9	-2.029,7	-4.410	-4.082	-3.967

ΠΗΓΗ: Banque Nationale de Belgique, Institut des Comptes Nationaux

Αναμφισβήτητα ο κυριότεροι εμπορικοί εταίροι του Βελγίου είναι οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Διαχρονικά το ποσοστό εξαγωγών και εισαγωγών από και προς χώρες της ΕΕ ξεπερνά το 70%.

Ο όγκος των εξαγωγών παρουσίασε μείωση της τάξης του 3,5%, ενώ η αύξηση της αξίας αποδίδεται στην αύξηση των τιμών τόσο όσο αφορά τις εισαγωγές όσο και τις εξαγωγές. Το 2018 οι καθαρές εισαγωγές ενεργειακών προϊόντων αυξήθηκαν κατά 13,8 δις ευρώ, λόγω της αύξησης των τιμών του πετρελαίου και του φυσικού αερίου και την διακοπή λειτουργίας των πυρηνικών εργοστασίων το 2^ο και 3^ο τρίμηνο του έτους.

Συνοψίζοντας η βελγική οικονομία είχε μια σχετικά καλή επίδοση το 2018 με αύξηση του ΑΕΠ, περαιτέρω μείωση του δημοσίου χρέους, ήπια αύξηση του πληθωρισμού και σημαντική μείωση της ανεργίας. Δεδομένου ότι δεν θα υπάρχουν σημαντικές

ανακατατάξεις στην διεθνή οικονομία οι προοπτικές της βελγικής οικονομίας παραμένουν θετικές.

Αναστάσιος Παπαθωμάς
Σύμβουλος Ο.Ε.Υ. Α΄